

випускників, їх швидка адаптація до вимог динамічного бізнес-середовища та володіння сучасними бухгалтерськими програмними продуктами.

Таким чином, місія професії бухгалтера була і залишається поза межею зникнення в економічному бізнес-середовищі, оскільки саме бухгалтер покликаний забезпечити стейкхолдерів повною достовірною інформацією, попередити ризики та кризи, напрацювати адаптовану до конкретних умов облікову політику в умовах невизначеності. В свою чергу, діджиталізація лише сприятиме максимальній віддачі інституту бухгалтерської професії.

Інформаційні джерела:

1. Farrar Martin. Re-inventing finance for a digital world. Association of International Certified Professional Accountants. URL: <https://www.cgma.org/> (дата звернення: 25.10.2022)

УДК 621.62.12.74.5

В.О. Велісва, канд. екон. наук, доц. (*ДБТУ, Харків*)

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

Невеликі за розмірами і здатні досить швидко маневрувати і реагувати на ринкову потребу виробництва та його кон'юнктуру, фермерські господарства є досить стійкою ланкою ринкової кон'юнктури.

Так, наприклад, у Німеччині більша частка сільськогосподарських підприємств – це сімейні ферми, у Фінляндії сільськогосподарське виробництво повністю представлене тільки фермерськими господарствами [1].

Саме фермерські господарства в умовах гнучкої економічної політики дають змогу ефективно поєднувати підприємницьку ініціативу селян, їх господарські можливості з державно-регіональними інтересами, соціальною сферою і стилем життя. До того ж, фермерські господарства забезпечують як часткову, так і повну зайнятість сільського населення та продовольчу безпеку нашої країни.

Повна чи сезонна зайнятість забезпечує стабільний дохід сільському населенню. Сучасне фермерське господарство як юридична особа та його трудовий потенціал – це певне поєднання співпраці фермера, членів його сім'ї та найманих працівників [2].

Фермерське господарство як роботодавець сповна виконує свою соціальну функцію, забезпечуючи дохід найманому працівнику, а працівник як носій певних можливостей у сенсі кваліфікованих характеристик свій трудовий потенціал спрямовує безпосередньо на відтворення виробничого потенціалу фермерства [3]. Ефективне використання трудового потенціалу сприятиме підвищенню ефективності виробничого потенціалу фермерського господарства, його росту і розвитку.

За останні 20 років серед сільського населення майже вдвічі збільшилась частка тих, хто працевлаштований у фермерському господарстві. Досить часто зустрічаються цілі родинні династії, які працюють в одному господарстві не один рік.

Фермер, що зацікавлений в розвитку та розширенні свого господарства, намагається створити гідні умови для життя і праці своїх працівників, забезпечуючи необхідним: стабільною заробітною платою, сучасною технікою, спеодягом, вирішенням певних особистих питань тощо.

Сільське господарство – важлива галузь економіки нашої країни, за фермерськими господарствами – перспективний розвиток, відродження і стабільність. Фермерству необхідна правова підтримка з боку держави щодо створення, розвитку та функціонування малого і середнього підприємництва, урегулювання правил їх діяльності, надання особливого режиму оподаткування та пільгового кредитування.

Пріоритет аграрної політики України повинен бути націлений на створення умов для розвитку фермерства, підприємництва сільської місцевості, де створюються умови для виробництва і життя сільського населення. Це є найосновніший фактор стримування і відродження капіталу на українській землі – тобто зупинити відтік, закріпити людину на землі, її розвиток, життя, захистити від винищення людей на землі до відродження та розвитку, масового фермерства [4].

Основна мета створення конкурентоспроможних фермерських господарств – економічне оздоровлення внутрішнього ринку, подолання росту цінової політики на продукти харчування для наших співвітчизників до підвищення якості, доступності, за рахунок великої кількості виробників. Такі зміни і, відповідно, стрімке нарощення робочих місць, у першу чергу в сільській місцевості, будуть досить значним досягненням на шляху до відродження та зростання економіки нашої країни.

Інформаційні джерела:

1. Koshkaldal I., Kniaz O., Velieva V., Ryasnyanska A. Motivation mechanism for stimulating the labor potential. Research in World Economy. Vol. 11, No. 4; Special

Issue, 2020. P.53-61. URL: <http://www.sciedupress.com/journal/index.php/rwe/article/view/18669>

2. Велісва В.О., Горлова І.В. Теоретичні аспекти розвитку фермерських господарств в Україні. The 10th International scientific and practical conference "Scientific achievements of modern society" (May 27-29, 2020) СРН, Liverpool, United Kington.2020.1075 p. P.319-328.

3. Гнатишин Л.Б. Закономірності формування потенціалу у фермерських господарствах: матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 208-210.

4. Томич І.Ф. Терниста дорога українського фермера. До 20-річчя фермерського руху (історія становлення та розвитку АФЗУ). Київ. ВД «Авіцена», 2010. 288 с.

УДК 630.673.1

Ю.С. Глушач, канд. екон. наук, доц. (*ХНУ ім. Каразіна, Харків*)

А.О. Богатирьова, здоб. вищ. осв. (*ХНУ ім. Каразіна, Харків*)

СИСТЕМА ОБЛІКУ ВИТРАТ «ДИРЕКТ-КОСТИНГ»: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

В зарубіжних країнах для оптимізації прибутку і аналізу витрат використовується система "директ костинг", яку також називають "системою управління собівартістю" або "системою управління підприємством".

Система обліку змінних витрат виникла в США під час Великої депресії (1928 р.) і широко поширилася в 1950-х роках. Поки що залишок готової продукції оцінюється за собівартістю і калькулюється за повною собівартістю. Постійні витрати, які не залежать від обсягів виробництва та прибутку, перерозподіляються між звітними періодами та мають значний вплив на розрахункові розміри прибутку. У зв'язку з цим, звичайно, досить умовним є рішення про поділ загальних витрат на змінні, які вважаються прямими, і постійні, що називаються марними, непрямими. Нова система калькулювання отримала назву «директ-костинг» (від англ. Direct costs — прямі витрати) [2].

Основним показником в системі „директ-костинг” є маржинальний дохід. Маржинальний дохід являє собою різницю між виручкою від реалізації і змінними витратами або суму постійних витрат і прибутку [1], тобто:

$$МД=Р-ЗВ \quad (1)$$